Europa-Parlamentet
2019-2024

Økonomi- og Valutaudvalget

2023/2078(INI)

13.9.2023

UDKAST TIL BETÆNKNING

om Bankunionen – Årsberetning 2023
(2023/2078(INI))

Økonomi- og Valutaudvalget

Ordfører: Ivars Ijabs

INDHOLD

Side

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING 3

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om Bankunionen – Årsberetning 2023
(2023/2078(INI))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til sin beslutning af 11. juli 2023 med titlen "Bankunionen - årsberetning 2022"[1],

– der henviser til Kommissionens opfølgning på Parlamentets beslutning af 11. juli 2023 med titlen "Bankunionen – årsberetning 2022",

– der henviser til Den Europæiske Centralbanks (ECB's) årsrapport om tilsynsvirksomhed 2022 af 21. marts 2023,

– der henviser til Den Fælles Afviklingsinstans (SRB's) årsberetning for 2022 af 30. juni 2023,

– der henviser til Kommissionens forslag af 24. november 2015 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 806/2014 med henblik på oprettelsen af en europæisk indskudsforsikringsordning (COM(2015) 586),

– der henviser til Kommissionens forslag af 14. marts 2018 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om kreditservicevirksomheder, kreditkøbere og realisering af sikkerhedsstillelse (COM(2018) 135),

– der henviser til Rådets pressemeddelelse af 7. december 2022 "Bekæmpelse af hvidvask af penge: Rådet fastlægger sin holdning til styrket regelsæt",

– der henviser til Rådets pressemeddelelse af 27. juni 2023 "Banksektoren: foreløbig enighed om gennemførelsen af Basel III-reformerne,

– der henviser til Kommissionens forslag af 18. april 2023 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 806/2014 for så vidt angår foranstaltninger til tidlig indgriben, betingelser for afvikling og finansiering af afviklingsforanstaltninger (COM(2023) 226),

– der henviser til Kommissionens forslag af 18. april 2023 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2014/59/EU for så vidt angår foranstaltninger til tidlig indgriben, betingelser for afvikling og finansiering af afviklingshandlinger (COM(2023) 227),

– der henviser til Kommissionens forslag af 18. april 2023 til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2014/49/EU for så vidt angår omfanget af indskudsbeskyttelse, brug af indskudsgarantiordningers midler, grænseoverskridende

[1] Vedtagne tekster, P9_TA(2023)0270.

samarbejde og gennemsigtighed (COM(2023) 228),

– der henviser til de fem formænds rapport af 22. juni 2015 om fuldførelse af Europas Økonomiske og Monetære Union (Completing Europe's Economic and Monetary Union),

– der henviser til Eurogruppens erklæring af 16. juni 2022 om bankunionens fremtid,

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 16. december 2020 om håndtering af misligholdte lån efter covid-19-pandemien (COM(2020) 822),

– der henviser til resultatet af Den Europæiske Banktilsynsmyndigheds (EBA's) gennemsigtighedsgennemgang i EU fra 2023, som blev offentliggjort den 28. juli 2023,

– der henviser til ECB's dokument fra maj 2023 om gennemgang af finansiel stabilitet,

– der henviser til Den Europæiske Revisionsrets særberetning 12/2023 af 12. maj 2023 med titlen "EU's tilsyn med bankers kreditrisiko – ECB intensiverede sin indsats, men bør gøre mere for at øge sin sikkerhed for, at bankerne styrer og dækker deres kreditrisiko korrekt",

– der henviser til erklæringerne fra Andrea Enria, formand for ECB's tilsynsråd, fremsat under høringerne i Parlamentets Økonomi- og Valutaudvalg den 21. marts 2023 og 28. juni 2023,

– der henviser til erklæringerne fremsat under den offentlige høring i Økonomi- og Valutaudvalget med den indstillede kandidat til posten som formand for ECB's tilsynsråd den 20. september 2023,

– der henviser til erklæringerne fra Dominique Laboureix, formand for SRB, fremsat under høringerne i Parlamentets Økonomi- og Valutaudvalg den 1. marts 2023 og 18. juli 2023,

– der henviser til SRB's halvårlige rapport til Eurogruppen af 15. maj 2023,

– der henviser til den fælles erklæring af 20. marts 2023 fra ECB's banktilsyn, Den Europæiske Banktilsynsmyndighed og Den Fælles Afviklingsinstans om de schweiziske myndigheders meddelelse af 19. marts 2023,

– der henviser til aftalememorandummet af 27. juni 2023 om fastlæggelse af en ramme for reguleringssamarbejde om finansielle tjenesteydelser mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige og Nordirland,

– der henviser til erklæringen undertegnet den 7. december 2022 af formanden for Parlamentets Økonomi- og Valutaudvalg og godkendt af de respektive koordinatorer for seks politiske grupper (Det Europæiske Folkeparti, Det Progressive Forbund af Socialdemokrater, Renew Europe, De Grønne/Den Europæiske Fri Alliance, De Europæiske Konservative og Reformister og The Left) om den europæiske indskudsforsikringsordning,

– der henviser til sin beslutning af 14. marts 2019 om kønsbalance ved udnævnelser inden

for EU's økonomiske og monetære anliggender[2],

– der henviser til forretningsordenens artikel 54,

– der henviser til betænkning fra Økonomi- og Valutaudvalget (A9-0000/2023),

A. der henviser til, at bankunionen, som på nuværende tidspunkt består af den fælles tilsynsmekanisme og den fælles afviklingsmekanisme, skal suppleres med oprettelsen af en europæisk indskudsforsikringsordning (EDIS);

B. der henviser til, at en fuldført bankunion vil forbedre banksektorens konkurrenceevne og stabilitet og forbrugernes valgmuligheder og lette adgangen til finansiering;

C. der henviser til, at EU's banker har modstået konsekvenserne af den russiske aggression; der henviser til, at de er afgørende for at gennemføre sanktioner mod Rusland; der henviser til, at der er behov for yderligere koordinering for at undgå omgåelse af sanktioner;

D. der henviser til, at Kommissionen efter opfordringer fra Parlamentet foreslog en reform af rammen for krisestyring og indskudsforsikring;

E. der henviser til, at fragmenteringen og den manglende grænseoverskridende konsolidering af EU's banksektor påvirker dens globale konkurrenceevne; der henviser til, at rentabilitetskløften mellem banker i EU og USA er blevet større;

F. der henviser til, at en stærk banksektor er afgørende for den økonomisk vækst, finansieringen af små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og nystartede virksomheder og omstillingen til en grøn og digital økonomi;

G. der henviser til, at andelen af misligholdte lån faldt en smule i første kvartal af 2023 på trods af pandemien og den russiske aggression mod Ukraine;

H. der henviser til, at EU's lovgivere forhandlede regler på plads om gennemførelse af Basel III-standarderne på en måde, der bevarer bankernes konkurrenceevne og tager hensyn til de særlige forhold i EU's banksektor;

I. der henviser til, at de risici, der er forbundet med rentestigninger er blevet håndteret korrekt;

Generelle betragtninger

1. fordømmer Ruslands aggression mod Ukraine og dens konsekvenser for det ukrainske folk, EU og resten af verden; opfordrer bankerne til fortsat at mindske deres eksponering for energiintensive virksomheder;

2. minder om, at banksektoren spiller en central rolle i gennemførelsen af sanktioner og i overvågningen af overholdelse; opfordrer Kommissionen til på EU-plan at oprette en database for at fremme koordineringen mellem banker, lukke smuthuller i medlemsstaternes gennemførelse af sanktioner og vurdere, hvordan EU's banker

[2] EUT C 23 af 21.1.2021, s. 105.

gennemfører sanktioner;

3. opfordrer institutionerne til at bistå de sidste EU-banker, der opererer i Rusland, med at forberede en velordnet udtræden af det russiske marked;

4. anmoder Kommissionen om at bevare fuldførelsen af bankunionen og kapitalmarkedsunionen som centrale prioriteter for dens næste mandat; fremhæver, at begge projekter giver husholdninger og SMV'er adgang til bredere finansiering, øger den finansielle stabilitet, mindsker virkningerne af økonomiske tilbageslag, finansierer omstillingen til en grøn og digital økonomi og løser op for EU's vækstpotentiale;

5. advarer om, at de seneste stigninger i EU-bankernes rentabilitet ikke er tilstrækkelige til at sikre deres konkurrenceevne; fremhæver, at fragmentering begrænser bankernes evne til at foretage strategiske investeringer;

6. opfordrer til, at en konsolidering på EU-plan fremmes ved at fjerne lovgivningsmæssige hindringer for grænseoverskridende fusioner; fremhæver, at konsolidering vil øge rentabiliteten i EU's banksektor og den finansielle stabilitet;

7. fremhæver, at banksektoren bør spille en væsentlig rolle i at gennemføre omstillingen til en digitaliseret og kulstofneutral økonomi og i at kanalisere midler til vedvarende energi;

8. beklager den manglende kønsbalance i ECB's Styrelsesråd, dens tilsynsråd og SRB's bestyrelse; opfordrer dem til at sikre, at der i forbindelse med fremtidige udnævnelser rettes op på denne situation;

Tilsyn

9. bemærker, at den egentlige kernekapitalprocent steg i første kvartal af 2023, men beklager, at der var et fald i likviditetsdækningsgraden;

10. bemærker, at andelen af misligholdte lån faldt yderligere; opfordrer til, at forslaget til direktiv om fremskyndet udenretslig fyldestgørelse af sikkerhedsstillelse vedtages med henblik på at udvikle sekundære markeder for misligholdte lån;

11. fremhæver, at de begrænsede konsekvenser af den seneste tids sammenbrud af mellemstore amerikanske banker viser modstandsdygtigheden i EU's banksektor; understreger, at EU's tilsynsmyndigheder håndterede risiciene som følge af ændringer i rentelandskabet effektivt; opfordrer tilsynsmyndighederne til fortsat at vurdere eksponeringen for yderligere rentestigninger;

12. glæder sig over resultaterne af stresstesten for hele EU fra 2023 og over, at EU's banker kan klare en økonomisk tilbagegang; bemærker, at bankernes eksponering for renterisiko afhænger af deres aktivstruktur og forretningsmodel;

13. opfordrer til yderligere harmonisering af EU's retlige ramme, fremme af konvergens mellem nationale myndigheder og anvendelse af tilsynsdialogen i forbindelse med vurdering af udviklingen af trusler mod banksektoren;

14. hilser den aftale, der er indgået på interinstitutionelt plan om gennemførelse af Basel III-standarderne i EU, velkommen; fremhæver, at rammen ikke vil øge de tilsynsmæssige krav til banker eller skade deres konkurrenceevne; bemærker, at gennemførelsen af Baselstandarderne for kryptoaktiver endnu ikke er afsluttet;

15. bemærker, at sektoren for andre finansielle formidlere end banker fortsat er i vækst; beklager, at forskellige regler for disse aktiviteter kan indebære betydelige risici; opfordrer til en hensigtsmæssig lovgivningsmæssig tilgang til skyggebankvirksomhed, fremme af fair konkurrence med bankerne og håndtering af de risici, der er forbundet med bankernes eksponering for disse aktiviteter;

16. fremhæver betydningen af at kombinere yderligere integration med troværdige beskyttelsesforanstaltninger, der vedrører spørgsmålet om hjemland og værtsland;

Bankafvikling

17. glæder sig over SRB's tilgange til uddybning af afviklingsvurderingerne gennem udvikling af foranstaltninger til kvalitetskontrol af afviklingsplanerne og vurdering af, om disse planer kan gennemføres med kort varsel;

18. glæder sig over beslutningen fra SRB's nye formand om at foretage en omfattende strategisk gennemgang og fremlægge en ny handlingsplan;

19. understreger betydningen af at beskytte kreditorhierarkiet i forbindelse med bankafvikling; ser med tilfredshed på den fælles erklæring fra ECB's banktilsyn, SRB og EBA om at gøre fuld brug af egentlige kernekapitalinstrumenter inden nedskrivningen af den hybride kernekapital;

20. glæder sig over forslaget om at reformere rammen for krisestyring og indskudsforsikring efter opfordringer fra Parlamentet; opfordrer til, at anvendelsesområdet for afvikling udvides, at vurderingerne af almene hensyn præciseres, og at anvendelsesområdet for statsstøtte begrænses;

21. fremhæver den rolle, som SRB og branchefinansierede sikkerhedsnet spiller med hensyn til at beskytte skatteyderne mod at betale for bailouts; opfordrer til, at der indføres en bagstopperordning bestående af en kreditlinje fra den europæiske stabilitetsmekanisme;

Indskyderforsikring

22. beklager de manglende fremskridt efter opfordringerne fra MEP'erne i deres erklæring af 7. december 2022 om at genoptage forhandlingerne om EDIS;

23. glæder sig over Kommissionens bestræbelser på at præcisere omfanget af indskyderbeskyttelse og skabe større konvergens gennem en reform af direktiv 2014/49/EU om indskudsgarantiordninger[3]; advarer om, at revisionen af rammen for krisestyring og indskudsforsikring ikke kan betragtes som en erstatning for EDIS;

[3] EUT L 173 af 12.6.2014, s. 149.

24. understreger behovet for risikobaserede bidrag til EDIS; opfordrer til, at der tages hensyn til institutsikringsordninger; opfordrer til en vurdering af kvaliteten af bankernes aktiver; anbefaler, at man starter med en samling af likviditet og en gradvis opbygning af midler;

25. bemærker, at en effektiv risikoreduktion er afgørende for EDIS; fremhæver, at revisionen af rammen for krisestyring og indskudsforsikring giver de to lovgivere mulighed for at genoptage forhandlingerne om EDIS;

°

° °

26. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, Den Europæiske Centralbank, Den Fælles Afviklingsinstans og Den Europæiske Banktilsynsmyndighed.